گزارش یک

تا اطلاع ثانوی با وزرا، کاغذی نامه‌نگاری کنید

پاسخی از «ایمیل»های رسمی وزارتخانه‌ها نرسید

سعیده آقاخانی

دکتر روحانی، رییس‌جمهور کشورمان چهارشنبه در آخرین گفت‌وگوی زنده تلویزیونی از مردم خواست از کل دولت پشتیبانی و بر آن نظارت کنند و نظراتشان را بگویند.

حالا مردم چگونه باید نظراتشان را با رییس‌جمهور و وزرا در میان بگذارند؟ نوشتن نامه به‌صورت سنتی، یکی از راه‌هایی است که اغلب مردم ایران به آن گرایش دارند به‌طوری که در سفر اخیر ریاست‌جمهوری به خوزستان، طبق آمار ارایه شده از سوی محمد شریعتمداری، معاون اجرایی رییس‌جمهور ۱۸۰هزار نامه به رییس‌جمهور نوشته شد.

در این سفر طبق اعلام سید کریم سیدنور، مدیرکل بازرسی مدیریت عملکرد و امور حقوقی استانداری خوزستان، ستاد ویژه‌ای با حضور ۲۸۰نفر نیروی انسانی برای دریافت نامه‌های مردمی تشکیل شد و برخی گزارش‌های منتشر شده از این سفر به موضوعات جالب‌تری اشاره می‌کرد. نایاب شدن کاغذ A۴ و خودکار در مغازه‌های خرمشهر و فعال‌شدن افرادی که کارشان نوشتن نامه مردم به رییس‌جمهور بود.

با اینکه شریعتمداری ریشه این موضوع را در گذشته و لازم به اصلاح می‌داند، اما روش‌های دیگر ارتباط مردم با دولت و رییس قوه‌مجریه به‌طوری که کرامت انسانی افراد حفظ شود، چقدر قابل اتکاست؟

یکی از سریع‌ترین و آسان‌ترین این روش‌ها برقراری ارتباط از طریق اینترنت است. بر اساس آخرین آمارهای منتشرشده از سوی سامانه مدیریت ضریب نفوذ اینترنت کشور، ۴۰میلیون‌و۷۱۸هزارو۷۴۰کاربر اینترنت در ایران وجود دارند و ضریب نفوذ اینترنت تا پایان نیمه‌اول امسال ۵۴/۱۸درصد برآورد شده است. این یعنی بیش از نیمی از جمعیت ۷۵میلیون‌و۱۴۹هزارو۶۶۹نفری کشور کاربر اینترنت هستند. در تازه‌ترین اخبار منتشرشده، واعظی وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات، ورود اینترنت به روستاها را از دیگر برنامه‌های وزارت ارتباطات دانسته و خبر داده است که این طرح سال آینده اجرایی خواهد شد.

با این توصیف، ارتباط مردم با رییس‌جمهور و هیات دولت می‌تواند به راحتی از طریق اینترنت و ارسال ایمیل ممکن شود و مردم به جای اینکه در سفرهای هیات دولت و سایر مسوولان کشوری همچون عادت گذشته در سرماوگرما به نگارش نامه بپردازند و با روش‌های مختلف که گاهی کرامت انسانی آنها را زیر سوال می‌برد نامه‌ها را به دست مخاطبشان برسانند، می‌توانند از فناوری‌های نوین ارتباطی بهره بگیرند و سریع‌تر و بهتر به بیان خواسته‌ها یا نظراتشان با رییس‌جمهور یا وزرا بپردازند.

اما دولت تدبیر و امید، چه روش‌های ارتباطی برای ۵۴درصد جمعیت کشور که کاربر اینترنت هستند، برای ارتباط صمیمی و تعامل نزدیک با مردم در نظر گرفته است؟ این موضوع با مشاهده و واکاوی نحوه ارتباطات در سایت ۱۸وزارتخانه کشور بررسی شد؛ از میان ۱۸سایت، چهار وزارتخانه شامل وزارت کشور، صنعت، معدن و تجارت، راه و شهرسازی و تعاون فرمی برای کاربران سایت در نظر گرفته‌اند که با پر کردن آن و ارایه موضوع، امکان برقراری ارتباط مستقیم با وزیر وجود دارد. در سایت وزارت نیرو، دادگستری، امور اقتصاد و دارایی و ارتباطات و فناوری اطلاعات ایمیل مستقیم وزرا درج شده است.

سایت‌های سه وزارتخانه علوم، تحقیقات و فناوری، نفت و فرهنگ و ارشاد اسلامی نیز ایمیل تماس با دفتر وزارتی را در اختیار کاربران قرار داده و سایت وزارت ورزش‌وجوانان فرم تماس با دفتر وزارتی را در اختیار کاربران سایت گذاشته است.

سایت شش وزارتخانه جهاد کشاورزی، امورخارجه، اطلاعات، آموزش‌وپرورش، بهداشت، درمان و آموزش‌پزشکی و دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح نیز فاقد هرگونه اطلاعات تماس با وزیر از طریق اینترنت هستند.

ارتباط اینترنتی از طریق ارسال ایمیل به شش‌وزیری که هیچ‌گونه اطلاعات تماس از طریق اینترنت روی سایت وزارتخانه خود قرار نداده‌اند، منتفی است.

اما آن ۱۲وزیر دیگر چه؟ خبرنگار روزنامه «شرق» روز ۲۹دی، سعی کرد از طریق ارسال ایمیل به آدرس‌های پست الکترونیک ارایه‌شده در سایت وزارتخانه‌هایی که آدرس ایمیل داشتند با آن وزرا ارتباط برقرار کند.

همچنین فرمی که به منظور ارتباط مستقیم با وزیر در سایت برخی وزارتخانه‌ها قرار داده شده بود پر و ارسال شد. حتی آدرس ایمیل محمدجواد ظریف، وزیر امورخارجه از صفحه فیس‌بوک او به دست آمد و تلاش شد با او نیز ارتباط اینترنتی برقرار شود.

به جز فرم وزارت ورزش‌وجوانان که امکان ارسال آن به‌دلیل مشکلات فنی سایت ممکن نشد، متن مشترکی با موضوع انجام مصاحبه با روزنامه «شرق» به تمامی آدرس‌ها ارسال شد و نظر وزیران را در این خصوص جویا شد.

اما تا ۱۹بهمن ۱۳۹۲ با گذشت بیش از یک‌ماه، هنوز خبری از پاسخ آن ایمیل‌ها نشده است. طبعا شخص وزیر نباید به ایمیل‌های رسمی پاسخ دهد و این کار برعهده روابط‌عمومی‌هاست که دست‌کم با پاسخ‌های خودکاری که برای هر ایمیل مهیاست، به نامه‌های الکترونیک پاسخ دهند اما به نظر می‌رسد این روابط‌عمومی‌ها، با این پدیده نیز بیگانه باشند. اگر امکان ارتباط اینترنتی خبرنگاران به‌عنوان چشم‌بینای جامعه و نماینده مردم با وزرا یا رییس‌جمهور وجود نداشته باشد، چگونه می‌توان به‌کارایی فناوری‌های نوین در شرایط موجود برای ارتباط مطلوب دولت و ملت به منظور ارایه درخواست‌ها، نظرات و پیشنهادات امیدبست؟

به نظر می‌رسد مردمی که اکنون بیش از گذشته به اینترنت دسترسی دارند، باز هم بهترین راه ارتباط با رییس‌جمهور و هیات دولت را انتظار برای سفر استانی و نگارش و رساندن نامه به آنها خواهند دانست. چون راه دیگری برای این کار سراغ ندارند یا کارایی راه‌های دیگر برایشان به اثبات نرسیده است.

دکتر امیدعلی مسعودی، استاد علوم ارتباطات دانشگاه علامه‌طباطبایی می‌گوید: «ظاهرا هزاران نامه به ایمیل‌های درج شده در پرتال‌ها ارسال می‌شود که امکان پاسخ‌دهی به آنها وجود ندارد، این در حالی است که امکان ارتباط مردم با مسوولان و وزرا از طریق اینترنت، کم هزینه و راحت است و به گسترش ارتباطات کمک می‌کند.»

هنوز هم مسوولان رده بالای نظام، با هم نامه‌نگاری می‌کنند و در گذشته بارها شاهد بوده‌ایم که گاهی بازار نامه‌نگاری‌های سیاسی در کشور داغ داغ می‌شد. مردم هم به شیوه مسوولان از این طریق تبعیت می‌کنند و این می‌شود که در یک سفر استانی بیش از ۱۸۰هزار نامه برای رییس‌جمهور نوشته می‌شود؛ نامه‌هایی که از کمک‌های مالی بلاعوض، امرار معاش، جهیزیه و پرداخت بدهی و درخواست اشتغال و تبدیل وضعیت شغلی و ارایه خدمات شهری گرفته تا شکایت، انتقاد، گزارش و ارایه طرح و ایده را شامل می‌شود.

به گفته امیدعلی مسعودی، در حال حاضر ارسال نظرات و پیشنهادات به دولت کار مشکلی است و نوشتن نامه سرگشاده و انتشار مطالب و مقالات مختلف در روزنامه‌ها روندی است که در شرایط فعلی انجام می‌شود. راهکار این عضو هیات علمی دانشگاه، افزایش سواد الکترونیکی مردم، توسعه زیرساخت‌ها و فرهنگ‌سازی به موازات هم، افزایش سرعت ارتباط، استفاده از نرم‌افزارهای نوین برای پاسخگویی الکترونیک و استقرار کمیته‌ای برای بررسی و دسته‌بندی نامه‌های الکترونیک ارسال‌شده از سوی شهروندان است.

او با بیان اینکه بسیاری از ارگان‌های دولتی هنوز به روابط عمومی الکترونیک اعتقاد ندارند، یادآور می‌شود: «آینده از آن دولتی است که به استقبالش بیاید نه اینکه به انتظار آینده بایستد.»

۱۸۰ هزار

در سفر اخیر ریاست‌جمهوری به خوزستان، طبق آمار ارایه شده از سوی محمد شریعتمداری، معاون اجرایی رییس‌جمهور ۱۸۰ هزار نامه به رییس‌جمهور نوشته شد

۲۸۰ نفر

ستاد ویژه‌ای با حضور ۲۸۰نفر نیروی انسانی برای دریافت نامه‌های مردمی تشکیل شد

خبرنگار روزنامه «شرق» روز ۲۹دی، سعی کرد از طریق ارسال ایمیل به آدرس‌های پست الکترونیک ارایه‌شده در سایت وزارتخانه‌هایی که آدرس ایمیل داشتند با آن وزرا ارتباط برقرار کند.
همچنین فرمی که به منظور ارتباط مستقیم با وزیر در سایت برخی وزارتخانه‌ها قرار داده شده بود پر و ارسال شد. حتی آدرس ایمیل محمدجواد ظریف، وزیر امورخارجه از صفحه فیس‌بوک او به دست آمد و تلاش شد با او نیز ارتباط اینترنتی برقرار شود.
به جز فرم وزارت ورزش‌وجوانان که امکان ارسال آن به‌دلیل مشکلات فنی سایت ممکن نشد، متن مشترکی با موضوع انجام مصاحبه با روزنامه «شرق» به تمامی آدرس‌ها ارسال شد و نظر وزیران را در این خصوص جویا شد.
اما تا ۱۹بهمن ۱۳۹۲ با گذشت بیش از یک‌ماه، هنوز خبری از پاسخ آن ایمیل‌ها نشده است. طبعا شخص وزیر نباید به ایمیل‌های رسمی پاسخ دهد و این کار برعهده روابط‌عمومی‌هاست که دست‌کم با پاسخ‌های خودکاری که برای هر ایمیل مهیاست، به نامه‌های الکترونیک پاسخ دهند

۱۸ سایت

از میان ۱۸ سایت، چهار وزارتخانه شامل وزارت کشور، صنعت، معدن و تجارت، راه و شهرسازی و تعاون فرمی برای کاربران سایت در نظر گرفته‌اند که با پر کردن آن و ارایه موضوع، امکان برقراری ارتباط مستقیم با وزیر وجود دارد

گزارشگر «شرق» در همه جای ایران باشید

سوژه‌ها و گزارش‌های خود را برای ما به ایمیل sharghline@sharghdaily.ir بفرستید یا به شماره ۳۰۰۰۴۶۹۹ پیامک بزنید یا با ۸۸۶۴۰۲۶۰ تماس بگیرید.
«شرق» با کمک شما خواندنی‌تر می‌شود.

گزارش دو

هزینه‌های میلیونی درمان، بیماران سوختگی را به کام مرگ می‌فرستد

نیاز به پوست مصنوعی در بیمارستان‌های دولتی ایران

بنفشه پورناجی

دکتر کامران آقاخانی، رییس بیمارستان سوانح سوختگی شهیدمطهری در تهران است که هر روز، مراجعان بسیاری بر اثر سوختگی با انواع درجات، به آنجا مراجعه می‌کنند. آقاخانی درباره علت مراجعات مردم به این بیمارستان می‌گوید: «روزانه بیشتر از ۵۰ نفر به این بیمارستان مراجعه می‌کنند که سه تا هفت‌نفر آنها به‌دلیل شدت و وسعت سوختگی بستری می‌شوند. البته سوختگی‌های عمیق، سوختگی راه‌های تنفسی، سوختگی بر اثر برق‌گرفتگی و بالابودن سن بیماران هم از دلایل بستری‌شدن افرادی است که به اورژانس این بیمارستان مراجعه می‌کنند.»

متخصصان، سوختگی‌ها را در سه‌سطح درجه‌بندی می‌کنند؛ سوختگی درجه‌یک که همان سوختگی سطحی است، درجه‌دو که بین سوختگی سطحی و عمیق است و درجه‌سه که سوختگی بسیار عمیق است و عضلات، اعصاب و استخوان فرد را درگیر می‌کند؛ به عبارتی حتی در مواردی که فرد تنها دچار پنج‌درصد سوختگی عمیق شده است، نیاز به بستری‌شدن دارد.

دکتر رامین هومند، از پزشکان بیمارستان مطهری می‌گوید: «بیماران دچار سوختگی، به‌دلیل آنکه از نظر آب و املاح بدن دچار اختلال می‌شوند و نیاز به کنترل دقیق دارند، باید بستری شوند. نکته بعدی، کنترل عفونت‌های پس از سوختگی است که در صورت آنکه کنترل نشود، این عفونت‌ها مرگ‌آور خواهند بود.»

دکتر حمید بهادر، متخصص بیماری‌های عفونی، عفونت در بیماران دچار سوختگی را یکی از مشکلات اصلی این بیماران عنوان می‌کند و می‌گوید: «بافت‌مرده ناشی از سوختگی، محل تجمع و تکثیر انواع میکروب‌های بیمارستانی مقاوم به درمان است که به‌دلیل وجودنداشتن پوست سالم، به راحتی وارد خون می‌شود و با ایجاد عفونت خون می‌تواند، فرد را به کام مرگ بکشاند. برداشت زودهنگام بافت سوخته و پیوند همزمان پوست در بیماران دچار سوختگی، باعث کاهش مرگ‌ومیر و کاهش مدت اقامت در بیمارستان می‌شود.»

آقاخانی، به‌کارنگرفتن پانسمان‌های جدید استاندارد را معضل بزرگ در مورد بیماران دچار سوختگی عنوان می‌کند که باید برای آن فکر جدی کرد. «اگر بتوانیم، تکنولوژی و امکانات پانسمان‌های نوین را وارد کشور کنیم و امکان استفاده از این پانسمان‌ها را برای تمامی بیماران سوخته فراهم کنیم، می‌توانیم مثل کشورهایی که جان بیماران دچار سوختگی‌های با درصد بالا را هم نجات می‌دهند، از فوت این بیماران تا حدود زیادی جلوگیری کنیم.»

یکی از مشکلات در ارتباط با بیماران دچار سوختگی، استفاده از آنتی‌بیوتیک‌ها با هدف کنترل عفونت‌هاست که به غیر از مشکلات ناشی از مصرف زیاد آنتی‌بیوتیک برای بیماران، هزینه‌های درمان را هم افزایش می‌دهد. اما پانسمان‌های نوین نیاز به مصرف آنتی‌بیوتیک‌ها را کاهش می‌دهد.

به گفته بهادر، سوخت و ساز در بیماران دچار سوختگی، به‌دلیل نبود پوست، بسیار بالاست که این مساله ضمن تحلیل قوای جسمی و عضلانی فرد، منجر به کاهش دفاع بدن در تمام سطوح و در نتیجه حساس‌شدن بیمار به انواع میکروب‌ها و مقاوم‌شدن میکروب‌ها به انواع آنتی‌بیوتیک‌ها می‌شود.

پانسمان‌هایی که فعلا برای بیماران سوختگی انجام می‌شود، یک گاز آغشته به پماد آنتی‌بیوتیک و وازلین است. اما پزشکان بیمارستان مطهری می‌گویند بیماران دچار سوختگی نیازمند پانسمان‌های بیولوژیک که ساختاری شبیه پوست دارند، هستند و این نوع پانسمان‌ها به لحاظ کیفیت درمان با پانسمان‌های سنتی بسیار متفاوت هستند. به گفته رییس بیمارستان، در ایران پوست مصنوعی برای کاربرد پانسمان نیست. با اینکه می‌توان از پوست جسد برای ترمیم زخم‌های بیماران دچار سوختگی استفاده کرد، مشکل رضایت خانواده متوفی، مسایل شرعی و هزینه‌بربودن این روش، استفاده از این راه را دشوار کرده است.

معمولا بیماران دچار سوختگی جزو فقیرترین اقشار جامعه هستند و توان رفتن به بیمارستان‌های خصوصی را ندارند. قیمت پانسمان‌های جدید حدود دومیلیون تومان برای هر واحد پانسمان است. در بیمارستان‌های خصوصی، هزینه تنها یک شب اقامت برای بیماران سوختگی چندمیلیون تومان است و یک بیمار سوخته ممکن است، نیاز به ده‌ها روز بستری در بیمارستان داشته باشد. بالابودن هزینه‌های درمانی بیماران سوختگی، برخی بیماران را که حتی در ابتدا برای درمان به بیمارستان‌های خصوصی مراجعه می‌کنند، از درمان در این مراکز منصرف کرده و موجب شده که آنها برای ادامه درمان خود به بیمارستان‌های دولتی بروند. اما مشکل اینجاست که بیمارستان‌های دولتی هم برای تجهیز با مشکلات مالی روبه‌رو هستند.

افراد دچار سوختگی بعد از طی یک دوره حاد درمانی که ناشی از اختلالات آب و املاح بدن و نیز ناشی از عفونت‌های سوختگی است، وارد فاز رفع بدشکلی‌ها و ناهنجاری‌های پوستی می‌شوند. این جراحی‌های ترمیمی جنبه زیبایی ندارند بلکه برای پیوند پوست و رفع محدودیت‌های حرکتی ایجادشده در مفاصل انجام می‌شود. از سوی دیگر، بسیاری از افرادی که سوختگی آنان در ناحیه صورت بوده، در ارتباطات اجتماعی با مشکلاتی روبه‌رو می‌شوند. یکی از بیماران مردی که در بیمارستان مطهری از ناحیه صورت دچار سوختگی شدید شده، می‌گوید: «به‌دلیل سوختگی صورتم، حتی بچه‌ام هم به سمتم نمی‌آید. بخش ترمیمی بیمارستان مطهری مدتی است که تعطیل است و وقتی برای ترمیم صورتم به بیمارستان‌ها و مراکز خصوصی مراجعه کردم، به دلیل هزینه‌های سرسام‌آور آن از جراحی منصرف شدم.»

رییس بیمارستان مطهری می‌گوید: «چون ترمیم سوختگی‌ها نیاز به جراحی‌های مکرر دارد، انجام آن در بیمارستان و مراکز خصوصی بسیار هزینه‌بر است که شاید کمتر از پنج‌درصد قربانیان دچار سوختگی، توان پرداخت آن را داشته باشند.» او با اشاره به تعطیلی بخش ترمیمی این بیمارستان از هشت‌سال پیش تاکنون، ادامه می‌دهد: «بیمارستان‌های دولتی زیرنظر دانشگاه‌های علوم‌پزشکی هستند و وزارت بهداشت بودجه این بیمارستان‌ها را به دانشگاه‌ها می‌دهد؛ مبلغ ۵۰۰میلیون‌تومان ردیف کمک سوختگی که قرار بود از طرف وزارت بهداشت به این بیمارستان تعلق گیرد، در سال ۹۲ و پس از تفکیک دانشگاه علوم پزشکی ایران و دانشگاه علوم پزشکی تهران، نزد دانشگاه تهران بلوکه شده است؛ درحالی که بیمارستان برای ادامه حیات خود به‌شدت با بحران کمبود منابع مالی روبه‌روست.»

علیرضا هدایتی مدیر بیمارستان مطهری نیز می‌گوید: «بیش از ۵۰درصد از بیماران ما مراجعان شهرهای دیگر هستند که در تهران محل سکونت ندارند و قادر به پرداخت هزینه‌های درمانی خود نیز نیستند؛ حتی در بسیاری مواقع شاهدیم که در اطراف یا جلو در بیمارستان چادر می‌زنند.»

هدایتی می‌گوید: «بیمه‌های پایه، درصد کمی از هزینه‌های درمانی را می‌پردازند با این حال باز شاهدیم که برخی بیماران که پس از مداوا قادر به پرداخت هزینه‌های درمانی خود نیستند از واحد مددکاری بیمارستان کمک می‌گیرند که این امر بار مالی بسیار زیادی بر بیمارستان تحمیل می‌کند.»

بیمه‌های پایه، هزینه‌های ناشی از سوختگی حین حوادث کار را پوشش نمی‌دهند اما این امر وضعیت کارگرانی را که در هنگام کار دچار سوختگی می‌شوند، به‌شدت با مخاطره روبه‌رو ساخته است. این وضعیت، مشکل کارگران خارجی به‌ویژه افغان‌ها را نیز بیشتر کرده است. چندی پیش، یک افغان که حین کار سر یک ساختمان نیمه‌ساز دچار سوختگی و به بیمارستان مطهری آورده شده بود، پس از درمان گفت که قادر به پرداخت هزینه‌های بیمارستانی نیست اما در عوض می‌تواند به‌عنوان کارگر برای مدتی در بیمارستان کار کند. چنین بیمارانی اگر خیرین به کمکشان نیایند اغلب بدون پرداخت هزینه‌های درمان، بیمارستان را ترک می‌کنند.

آقاخانی از راه‌اندازی مجدد بخش ترمیمی این بیمارستان پس از هشت‌سال و با کمک یک پزشک خیر و جمعی از پزشکان که حاضرند تمام وقت در این بیمارستان دولتی کار کنند، خبر می‌دهد و می‌گوید: «امیدوارم همان‌گونه که یک پزشک خیر، فضای درمانی را برای مداوای این بیماران مهیا کرد و عده‌ای از پزشکان حاضر به همکاری با هدف کمک به بیماران دچار سوختگی شده‌اند، افراد خیر جامعه نیز برای کمک به این بیماران پا پیش بگذارند. مسلما حمایت مردم و خیرین از بیماران سوخته می‌تواند، گام بزرگی در نجات جان این افراد از مرگ و حتی رفع ناتوانی‌های جسمی ایجادشده در آنان باشد.»

از سوی برخی از پزشکان پیشنهاد شده است همان‌طور که از چند سال اخیر با افزایش بهای بیمه شخص ثالث خودروها، تمامی بیماران حوادث وسایل نقلیه در بیمارستان‌های دولتی به رایگان درمان می‌شوند، می‌توان با یک برنامه‌ریزی دقیق، مداوای قربانیان سوختگی را نیز به‌صورت رایگان انجام داد. رییس بیمارستان مطهری می‌گوید: «یکی از روش‌های پیشنهادی این است که با توجه به اینکه منشا عمده سوختگی‌ها، انفجار گاز و جریان برق است، دولت می‌تواند با افزودن مبلغ اندکی روی قبض گاز و برق منازل و جمع‌شدن مبالغ ناشی از این امر در یک صندوق مشخص، هزینه‌های درمان بیماران سوختگی را پرداخت کند و این بیماران دردمند را از سردرگمی نجات دهد.»

جدول ۱۹۲۱

افقی:

۱-نظام اقتصادی که هدفش بالا بردن ثروت پولی یک کشور از راه وضع مقررات دقیق حکومتی بر اقتصاد ملی است- سالمند ۲- از فرزندان یعقوب(ع) - پاردم- مسیر جریان و حرکت ۳- جشنواره نورپردازی آلمان- پرنده شکاری با ارتفاع پروازی کم که نوع ماده آن بزرگتر است ۴- ورزش مادر- کابوس- شکم روش ۵- چین و چروک پوست- تیوب- رقم- نت چهارم ۶- دارای تحصیلات فوق دیپلم- در مقابل بیگانه- انگشتی ۷- جوهر مرد- از گربه‌سانان- صدای سه‌بعدی ۸- طعنه زن پیاز- ماده معطر شیرینی‌پزی- شکاف درون کوه ۹- پیروی کردن- کمک - واحد سنجش توان الکتریکی ۱۰- کنیز- یگانه- شهری تاریخی در شمال شرق ترکیه ۱۱- روحانی زردشتی- گستاخ- کال- پخش و پلا ۱۲- جنگجو- شاعر رباعی سرای نیشابوری- حرص و طمع ۱۳- معادل فارسی گلن‌گدن- برادر زاده هرکول و ارابه ران و همراه او ۱۴- بیشتر و زیادتر- اکسید اورانیم- از الیاف مصنوعی ۱۵- شهری در کشور ژرمن ها- مجاز از آنکه تلاش و کوشش بیهوده می‌کند.

عمودی:

۱- ساز بادی و کوچک شستی دار با صدایی شبیه ارگ که به‌وسیله انگشتان نواخته می‌شود- فیلمی به کارگردانی داوود میر باقری با بازی متفاوت اکبر عبدی ۲- علامت مفعولی- پشت‌سر- نشانی- سنگینی ۳- گُرده- گلی به رنگ صورتی یا سفید که یک گلبرگ آن از دو گلبرگ دیگرش بزرگتر است- اقامتگاه ۴- پیامبر صبور- ثروتمند- پیشانی ۵- دارای اختیار- ترک بند زین اسب ۶- بزرگ‌ترین قمر سیاره نپتون- نور دهنده- اسب آذری ۷- آمریکایی- ریش بلند و انبوه- زینت ۸- رودی در روسیه- سرمای شدید و سخت زمستان- پرهیزکاری ۹- دارای تنها یک رشته- سیاهرگ- پاکی و بی‌آلایشی ۱۰- عدد ماه- خوشبختی- دایره‌المعارف فارسی افغانستان ۱۱- ترساندن عمدی کسی از امری ناخوشایند- کاخ معروف پاریس ۱۲- خواست- شروع- تاریخ‌نگار ۱۳- باشکوه- خر کوچکی که «خوان رامون خیمه‌نز» داستان‌نویس اسپانیایی آن را خلق کرد- سازمان جاسوسی آمریکا ۱۴- منزل- نوعی تخته نازک مصنوعی از ضایعات چوب- دوستی و محبت- درخت زبان گنجشک ۱۵- محل یا امکانی برای به‌دست آوردن درآمد مستمر و معمولا ناروا- حق تدریس.

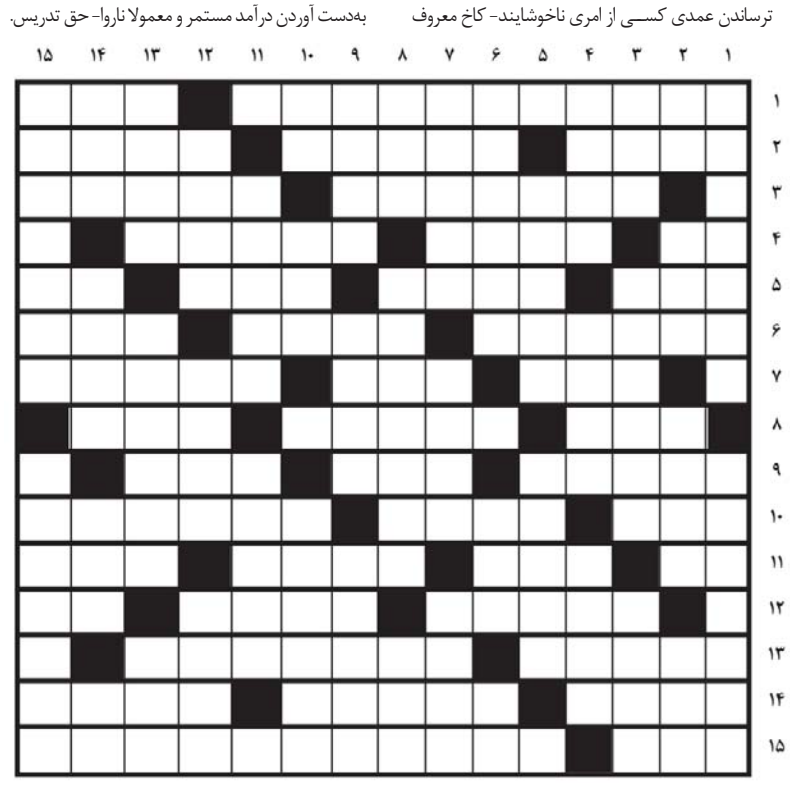

حل سودوکو سخت

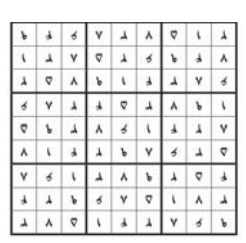

حل سودوکو ۹۲۳

۲	۱	۸	۴	۹	۷	۶	۵	۳
۹	۶	۴	۳	۱	۵	۲	۷	۸
۳	۷	۵	۶	۲	۸	۹	۱	۴
۷	۸	۱	۲	۴	۹	۳	۶	۵
۴	۳	۲	۵	۸	۶	۱	۹	۷
۵	۹	۶	۱	۷	۳	۴	۸	۲
۱	۴	۹	۷	۵	۲	۸	۳	۶
۸	۵	۳	۹	۶	۴	۷	۲	۱
۶	۲	۷	۸	۳	۱	۵	۴	۹

جدول ۱۹۲۰

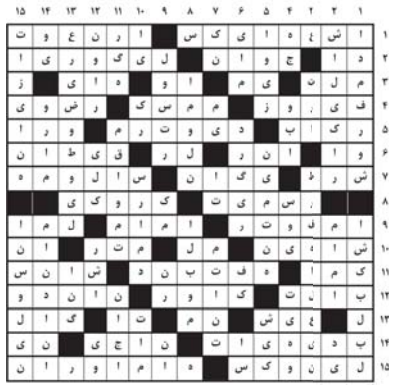

سودوکو سخت ۵۷۳

قانون‌های حل جدول سودوکو:

۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.

۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

			۲		۱			
	۷							۴
	۵	۲			۳			
				۹			۱	
۸						۳		
۱		۷				۲		۶
۶	۸						۵	
				۲	۵			۱
				۳			۴	

سودوکو ۹۲۴

سودوکو

سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عددهای بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

	۴	۷					۹	
				۲			۵	
					۴	۷		
۵		۳					۲	۱
۶	۱							
		۲	۷	۱		۶		
	۳	۶	۲				۱	
۲			۶	۳		۵	۷	
						۳		